

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3Tos/20/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5622010029
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Liptáková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5622010029.1

Uznesenie

7 3Tos/20/2024

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Liptákovéj a sudcov JUDr. Vladimíra Sučika a JUDr. Eriky Bečákovéj, na neverejnom zasadnutí konanom 15. februára 2024 prejednal sťažnosť podanú odsúdeným A. B., nar. XX.X.XXXX, proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 3T/6/2022-137 zo dňa 6.11.2023 a takto

rozhodol:

7 3Tos/20/2024

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného A. B. zamietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

6 3Tos/20/2024

Okresný súd Liptovský Mikuláš, uznesením č. k. 3T/6/2022-137 zo dňa 6.11.2023 podľa § 420 ods. 1 Tr. por., s poukazom na § 419 ods. 1 Tr. por. a s použitím § 50 ods. 4 Tr. zák., vyslovil, že odsúdený A. B. sa v skúšobnej dobe podmienčného odsúdenia uloženého trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 3T/6/2022-75 z 1.2.2022, právoplatným dňa 10.3.2022, neosvedčil a odsúdenému nariadil výkon trestu odňatia slobody vo výmere 1 rok. Podľa § 419 ods. 4 Tr. por., za použitia § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd, odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Citované uznesenie okresného súdu nenadobudlo právoplatnosť, pretože bolo bezprostredne po vyhlásení uznesenia a poučení o opravných prostriedkoch napadnuté sťažnosťou odsúdeného.

Dňa 12.1.2024 súdu prvého stupňa bolo doručené odôvodnenie sťažnosti odsúdeného prostredníctvom obhajcu s nasledovným textom:

„Proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 3T/6/2022, zo dňa 06.11.2023 (ďalej ako „Uznesenie“), ktorým bolo rozhodnuté, že ods. A. B., nar. XX.XX.XXXX, sa v skúšobnej dobe podmienčného odsúdenia neosvedčil, bola podaná sťažnosť, ktorú odôvodňujem nasledovne: Vzhľadom na vykonané dokazovanie sa nedá povedať, že som viedol úplne riadny život, avšak som toho názoru, že by súd mal skúmať aj príčiny porušenia, ktorého som sa dopustil počas skúšobnej doby a dopad, ktorý bude mať zaradenie mojej osoby do výkonu trestu na moju rodinu, ako aj moje rodinné zázemie. Áno išlo o spáchanie úmyselného trestného činu, ktorý však nebol charakterovo a skutkovo úplne rovnaký ako ten, pre ktorý som bol odsúdený. Ide o ohrozovanie pod vplyvom návykovej látky, nie o drogovú trestnú činnosť, čím sa dá argumentovať, že účel podmienčného trestu bol aspoň čiastočne dosiahnutý, keďže som nepáchal drogovú trestnú činnosť. Pokiaľ ide o priestupky tieto s výnimkou priestupku zo dňa 20.04.2022 nemali až tak veľkú závažnosť, aby odôvodňovali rozhodnutie

o neosvedčení sa. Ide o niekoľko ojedinelých zlyhaní, ktoré svojim charakterom a závažnosťou nedosahujú takú mieru, aby bolo nutné konštatovať, že hoci som nevedol riadny život, nie sú ani splnené podmienky na predĺženie skúšobnej doby.

Popri závažnosti môjho konania je podľa môjho názoru potrebné skúmať aj následky, ktoré bude mať zaradenie mojej osoby do výkonu trestu odňatia slobody na moju rodinu a moje rodinné a sociálne zázemie. Počas výkonu trestu nebudem schopný pracovať a prídem tak o svoje zamestnanie v spoločnosti Güde Slovakia, s.r.o., kde pracujem ako skladník na základe pracovnej zmluvy na dobu určitú od 05.09.2023 do 05.09.2024. Bývam u rodičov na adrese C. XXX/XX, D. C., Mám 21 rokov a priateľku, aj moje rodinné a sociálne zázemie odôvodňuje predĺženie skúšobnej doby a šancu na moju nápravu na vedenie riadneho života. Som mladý človek, ktorý urobil chyby, verím však, že dokážem nájsť poučenie a nápravu mojej osoby aj bez nariadenia výkonu podmienene odloženého trestu odňatia slobody. Myslím si, že pre moju nápravu, ako aj pre spoločnosť bude väčším prínosom, ak budem pokračovať v takomto riadnom živote, pracovať a súd mi ponechá podmienene odsúdenie v platnosti a primerane predĺži skúšobnú dobu.

Mám za to, že z hľadiska mojej nápravy, ako na naplnenie účelu trestu, najmä individuálnej a generálnej prevencie a tiež výchovné pôsobenie trestu bude lepšie, ak by mi bola predĺžená skúšobná doba podmienene odkladu výkonu trestu odňatia slobody a budem tak naďalej môcť pracovať, žiť so svojou rodinou a snažiť sa viesť príkladný život. V prípade predĺženia skúšobnej doby sa dokážem podrobiť aj probačnému dohľadu a primeraným obmedzeniam a povinnostiam, napríklad zákaz požívať omamné a psychotropné látky, zákaz požívať alkohol, zákaz navštevovať bary a pohostinstvá alebo povinnosť absolvovať protitoxikomanické liečenie. Uvedené obmedzenia v spojení s predĺžením skúšobnej doby by mali na moju osobu výraznejší vplyv, než výkon trestu v prostredí, kde budem vystavený kriminálnym živlom a patologickému prostrediu, čo pravdepodobne nebude viesť k mojej náprave. Pokiaľ ide o protitoxikomanické liečenie, toto mám v pláne absolvovať v Odbornom liečebnom ústave psychiatrickom, n. o. Predná Hora a mám aj plánovaný nástup a to dňa 25.03.2024 o 10.00 hod., o čom predkladám v prílohe Pozvánku na súdnu liečbu v Odbornom liečebnom ústave psychiatrickom, n. o. Predná Hora. Uvedené taktiež svedčí o tom, že sa snažím svoj život dať do poriadku a čo najviac prispieť k snahe o vedenie riadneho života.

Miera závažnosti mojich činov nie je tak veľká, aby mi musel byť uložený taký trest, ktorý budem mať určitý nepriaznivý dopad aj na moju rodinu, najmä moju priateľku a tiež na moje zázemie, konkrétne moju prácu. Áno nevedol som úplne riadny život, avšak táto situácia bola ojedinelá a nedosahovala tak veľkú závažnosť, aby odôvodnila výrazný zásah do života. V zmysle § 34 ods. 3 platí zásada personalita trestu, podľa ktorej trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Je tak v rozpore s touto zásadou nariadiť výkon podmienene odloženého výkonu trestu odňatia slobody v prípade, ak možno uvažovať aj o inštitúte predĺženia skúšobnej doby, využitie ktorého by nepredstavovalo tak výrazný zásah do práv blízkych, osôb odsúdeného.

V celkovom kontexte splnenia zákonných podmienok aj s prihliadnutím na závažnosť vyššie spomínaných porušení, odpis z registra trestov, odpis priestupkov, lustráciu, fakt že proti mne v súčasnej dobe nie je podaná žiadna iná obžaloba, skutočnosť, že plánujem absolvovať protitoxikomanické liečenie v Odbornom liečebnom ústave psychiatrickom, n. o. Predná Hora, mám za to, že hoci som dal svojim konaním spáchaným v skúšobnej dobe príčinu na nariadenie výkonu trestu, bude spravodlivejšie a menej postihujúce moju osobu, no najmä moju priateľku a moje sociálne zázemie, ponechať podmienene odsúdenie v platnosti a primerane predĺžiť skúšobnú dobu.

Preto vzhľadom na vyššie uvedené Krajský súd v Žiline rozhodol tak, že napadnuté uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 3176/2022, zo dňa 06.11.2023 v zmysle § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zruší a sám vo veci rozhodne tak, že mi v zmysle § 50 ods. 4 Trestného zákona ponechá podmienene odsúdenie v platnosti a primerane predĺži skúšobnú dobu.“

Súdny spis neobsahuje vyjadrenie príslušného prokurátora k sťažnosti odsúdeného.

Podľa § 192 ods. 1 Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Krajský súd, ako nadriadený orgán, v súlade s ustanovením § 192 ods. 1 Tr. por., v ktorom je vyjadrený obmedzený revízny princíp, potom ako nezamietol sťažnosť z dôvodov § 193 ods. 1 písm. a) alebo b), na základe sťažnosti preskúmal napadnuté výroky uznesenia, a to zo všetkých hľadísk, bez ohľadu na to, či tieto hľadiská sú alebo nie sú v sťažnosti uvedené, a jednak správnosť postupu

konania, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo, a to z hľadiska všetkých chýb, ktoré mohli spôsobiť nesprávnosť napadnutých výrokov uznesenia. Pri plnení revízneho princípu preveril z právnej stránky, či v celom konaní, v priebehu ktorého sa vytvárali podklady pre napadnuté uznesenie, nedošlo k porušeniu Trestného zákona, Trestného poriadku alebo iných mimotrestných právnych predpisov, ktoré sú súčasťou právneho poriadku, lebo právo nemôže byť založené na neprávne.

Sťažnosť proti uzneseniu súdu je prípustná v súlade s ustanoveniami § 185 ods. 1, 2 Tr. por., § 419 ods. 2 Tr. por., bola podaná oprávnenou osobou v zmysle § 186 ods. 1, 2 Tr. por. a v lehote stanovenej § 187 ods. 1 Tr. por.

Z hľadiska aplikácie hmotného práva sa krajský súd stotožnil s výrokom napadnutého uznesenia, ktoré zodpovedá stavu veci a zákonu, a preto sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že odsúdený nevedol v skúšobnej dobe riadny život, nakoľko sa dopustil ďalšej úmyselnej trestnej činnosti, a to prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zák., za čo mu bol uložený trest povinnej práce vo výmere 250 hodín, trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel vo výmere 2 roky, zároveň mu bolo uložené ústavné ochranné protitoxikomanické liečenie a taktiež sa dopustil ôsmich priestupkov. S poukazom na to, že odsúdený nespĺnil podmienku riadneho života, bolo v danom prípade namieste rozhodnúť o premene podmieničného trestu a nariadiť výkon trestu odňatia slobody.

Podľa § 50 ods. 4 Tr. zák. ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a splnil povinnosť nahradiť škodu spôsobenú trestným činom alebo zaplatiť dlh, alebo zameškané výživné, ak boli uložené, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že sa trest odňatia slobody vykoná. Rovnako súd postupuje aj v prípade iných obmedzení alebo povinností podľa § 51 ods. 3 a 4, ak boli uložené. Ak sa odsúdený nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, súd rozhodne tak, aby výkony trestov odňatia slobody nasledovali plynule za sebou. Výnimočne môže súd vzhľadom na okolnosti prípadu ponechať podmieničné odsúdenie v platnosti, hoci odsúdený konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže

- ustanoviť nad odsúdeným probačný dohľad a uložiť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo primerané povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4 smerujúce k tomu, aby viedol riadny život,
- primerane predĺžiť skúšobnú dobu, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu skúšobnej doby ustanovenej v odseku 1.

Súd prvého stupňa si v prejednávanej veci dokazovaním, ktoré na verejnom zasadnutí vykonal, vytvoril dostatočný skutkový základ pre rozhodnutie, že odsúdený A. B. sa v skúšobnej dobe odsúdenia na trest odňatia slobody, výkon ktorého mu bol podmienične odložený, neosvedčil. Na tomto mieste nadriadený súd pripomína, že v dvojínštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu, a preto nadriadený súd poukazuje na dostatočne odôvodnené uznesenie súdu prvého stupňa, ktoré dôvody si v plnom rozsahu osvojuje.

V širších súvislostiach krajský súd poukazuje na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok vo veci Helle v. Fínsko z 19.12.1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59-60). Predpokladom tohto postupu je splnenie podmienky založenej na zistení, že samotné rozhodnutie podriadeného súdu možno pokladať za dostatočne odôvodnené (Boldea v. Romania, rozsudok z 15.2.2017 k sťažnosti č. 19997/02, § 33; Hirvisaari v. Finland, rozsudok z 27.9.2001 k sťažnosti č. 49684/99, § 31, § 33).

Nadriadený súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní otázky, či sa podmienične odsúdený osvedčil, možno hodnotiť len tie okolnosti, ktoré nastali v skúšobnej dobe. Pritom však treba skúmať správanie odsúdeného počas celej skúšobnej doby. Zároveň poukazuje aj na konštantnú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej ak podmienične odsúdený závažným spôsobom poruší právne normy, najmä tým, že spácha úmyselný trestný čin, prípadne spácha viac priestupkov, svedčí to spravidla o tom, že sa neosvedčil, že podmieničné odsúdenie nespĺnilo svoj cieľ, a že podmienične uložený trest treba vykonať.

Skutočnosť, že odsúdený bol v skúšobnej dobe uznaný za vinného zo spáchania trestného činu alebo viacerých priestupkov, nemožno v každom prípade automaticky posudzovať ako dôvod na nariadenie výkonu trestu. Tu treba rozlišovať závažnosť trestného činu a priestupkov spáchaných v skúšobnej dobe a treba zisťovať, či odsúdený má snahu napraviť sa a viesť riadny život. V prípade odsúdeného súd prvého stupňa správne ustálil, s poukazom na úmyselný trestný čin v priebehu skúšobnej doby, že odsúdený nemá snahu sa napraviť a viesť riadny život, a preto neprichádza do úvahy nič iné, len vysloviť, že sa v skúšobnej dobe neosvedčil a uložený trest odňatia slobody vykoná.

Za vedenie riadneho života treba považovať to, že odsúdený dodržiaval právny poriadok a ďalšie normy občianskej spoločnosti, plnil si svoje povinnosti voči štátu, rodine i voči spoločnosti, nezneužíval svoje práva voči spoluobčanom, nenarušoval občianske spolužitie v bydlisku ani v zamestnaní, nedopúšťal sa priestupkov, iných deliktov a trestných činov.

Je nesporné, že odsúdený A. B. nevedol v skúšobnej dobe riadny život, a preto i krajský súd konštatuje, že na zabezpečenie účelu trestu u odsúdeného, najmä za účelom zabezpečenia funkcie individuálnej aj generálnej prevencie, je potrebné odsúdenému nariadiť výkon trestu odňatia slobody.

Stavu veci a zákonu zodpovedá aj rozhodnutie okresného súdu o zaradení odsúdeného A. B. na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Sťažnostné argumenty odsúdeného A. B. nie sú spôsobilé svojím obsahom zvrátiť stavu veci a zákonu zodpovedajúce uznesenie súdu prvého stupňa napadnuté sťažnosťou odsúdeného. Sťažnostný súd zvážil aj preskúmanie možnosti predĺženia skúšobnej doby a využitie tejto možnosti v tomto konkrétnom prípade vyhodnotil ako neprípustné. Trestný zákon takúto možnosť pripúšťa len vo výnimočných prípadoch, napríklad keď ide u odsúdeného iba o banálne porušenie pravidiel, či už formou spáchania nepatrne závažného priestupku, alebo iného nepatrne závažného deliktu. Odsúdený spáchal počas skúšobnej doby jeden úmyselný trestný čin a osem priestupkov, z toho jasne vyplýva, že nejde o výnimočný prípad, a preto aj podľa názoru krajského súdu neboli splnené podmienky na ponechanie podmienčného odsúdenia v platnosti a predĺženia skúšobnej doby.

Zároveň skutočnosť, že sťažovateľ sa nestotožňuje so skutkovými a právnymi názormi súdu prvého stupňa v napadnutom uznesení, nemôže sama osebe viesť nadriadený súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa.

K rozhodnutiu o neosvedčení sa podmienčného odsúdenia v priebehu skúšobnej doby dochádza vtedy, ak podmienčne odsúdený v skúšobnej dobe nevedol riadny život, alebo nevykonával riadne iné uložené sankcie, alebo neplnil uložené obmedzenia, alebo povinnosti. Sťažnostný súd zistil, že odsúdený A. B. svojím správaním porušil podmienky uvedené v ustanovení § 50 ods. 4 Tr. zák. (nevedol v skúšobnej dobe riadny život) a zároveň nevezhladol žiadne mimoriadne okolnosti, pre ktoré by mal ponechať odsúdenému podmienčné odsúdenie v platnosti.

Reálne garantovanie a uplatnenie základného práva na súdnu ochranu vo vykonávacom konaní neznamena, aby všeobecné súdy preberali skutkové a právne názory strany konania, ktorá odmieta rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým bol nariadený výkon trestu odňatia slobody, pôvodne odložený na skúšobnú dobu.

Podľa výsledkov prieskumu napadnutého uznesenia a konania, ktoré mu predchádzalo, nadriadeným súdom neboli zistené také pochybenia pri aplikácii práva hmotného a procesného súdom prvého stupňa, ktoré by odôvodňovali zrušenie alebo zmenu napadnutého uznesenia, a preto podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. krajský súd sťažnosť odsúdeného E. D. zamietol, pretože nie je dôvodná.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.